

at 4 pct. var klar til at flytte i alternative botilbud, som ant, kommune eller boligorganisationer står for.

Hertil kommer behovet for boliger, hvor der evt. tilbydes misbrugsbehandling. Godt 8.000 personer opholdt sig i 2001 i kortere eller længere tid på en (midlertidig) boform for hjemløse. En tredjedel af opholdene varede mere end 120 dage, og mere end 100 mennesker boede på en boform for hjemløse hele året. Denne »tilsanding« er et stort problem på en del af boformerne og for de beboere, der er klar til at flytte, men ikke har noget sted at flytte hen.«

Psykiatrien

Danmark har i en årrække oplevet et markant fald i antallet af psykiatriske sengepladser. For hjemløse eller mennesker, der står i fare for at blive hjemløse, er for tidlig udskrivning fra psykiatrisk behandling helt fatal. Manglende fysiske rammer bidrager til oplevelsen af opløsning af tilværelsen. Muligheden for at fastholde medicinering, regelmæssig ambulans behandling etc. mister sit grundlag. Det er vanskeligt nok at være psykisk syg, men hjemløshed mangedobler de negative konsekvenser ved mangelfuld psykiatrisk behandling.

Fastholdelse af kontakt til arbejdsmarkedet

En væsentlig del af udstødningsproblematikken er manglende tilknytning til arbejdsmarkedet, hvorfor regeringen da også har særlig opmærksomhed på virksomheders sociale ansvar, arbejdspladsfastholdelse m.m. Udsatte og marginaliserede befolkningsgrupper har meget dårlige – for ikke at sige ingen – muligheder for at komme ind på arbejdsmarkedet på normale vilkår. De er henvist til aktiveringsprogrammer, hvor de kan være beskæftiget i en tidsafgrænset periode. Mange kommuner har oprettet virksomhedslignende aktivitetstilbud, f.eks. i form af genbrugscentre, naturpleje, cafeer, mindre værksteder eller gartnerier. Listen er ikke udtømmende. Fælles for disse aktiveringstilbud er, at de søger at drive aktivitetsstedet så tæt på al-

mindelig virksomhedsdrift som muligt. Det vil sige, at aktivitetsstedet fremstiller et produkt, som kan sælges og dermed har en nytteværdi i samfundet. En ikke uvæsentlig del af de aktiverede i disse tilbud får oplevelsen af at være betydningsfulde gennem, at virksomheden er betydningsfuld, og de vil følgelig gerne være »varigt ansat« i virksomheden og ikke kun være der i aktiveringsperioden. Yderligere begrænses denne form for virksomhed af regler om konkurrenceforvridende virksomhed, så disse virksomheder ikke kan tilrettelægge en egentlig produktion.

Regelsættet om beskyttede virksomheder bør åbnes, så det ikke kun omfatter førtidspensionister, men også udsatte og marginaliserede.

Løftet over kontanthjælpen rammer de hjemløse hårdt. Deres reelle mulighed for at komme i beskæftigelse, for ikke at sige passe et arbejde i blot mindstemål, er for manges vedkommende reelt ikke-eksisterende. De, der ikke har fået pension, rammer derfor ofte kontanthjælpsløftet, hvilket kun kan forstærke udstødningen og svække almentilstanden for den enkelte hjemløse. Den stigende ulighed og fattiggørelse af de mest udsatte grupper bringer ingen tilbage på fode, men tvinger tværtimod denne gruppe endnu længere væk fra det omgivende samfunds udvikling og muligheder. Med en voksende gruppe af unge og ofte kvindelige hjemløse samt en stigende andel med anden etnisk baggrund – hvor nye former for blandingsmisbrug flourer – er kontanthjælpsløftet et hårdt slag, som tvinger flere ud i prostitution og dramatisk øger risikoen for vold, voldtægt m.v.

Dagligt kan vi erfare, at det danske opsving og den danske økonomi er større, stærkere og sundere end nogen sinde. Alligevel er uligheden voksende, og i bunden af samfundet vokser problemerne. En ambitiøs, målrettet og menneskelig indsats vil med de rigtige tiltag og investeringer kunne hjælpe mellem anslået 10.000 og 15.000 hjemløse til et mere værdigt liv. Det ville også være mere værdigt for det danske samfund.

*) Forslagsstillerne er enige i vurderingen og anbefalingen i »De udsatte grupper og boligen« – Rådet for Socialt Udsattes småskriftserie nr. 2/2004 – og finder, at de bør omfattes af handlingsplanen.